

Correctievoorschrift VSBO TKL

2022

tijdvak 1
dinsdag 24 mei
07.30 - 10.00

Mens en Maatschappij

Verwerken scores

Verwerk de scores van alle kandidaten in het online AWP-programma.
De scores moeten uiterlijk vrijdag 3 juni 2022 om 12.00 uur ingevuld.

Het correctievoorschrift bestaat uit:

- 1 Regels voor de beoordeling
- 2 Algemene regels
- 3 Vakspecifieke regels
- 4 Beoordelingsmodel

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 30, 31 en 32 van het Landsbesluit v.w.o.-h.a.v.o.-v.s.b.o. d.d. 23-06-2008 (PB. 2008, no. 54). Voor de beoordeling zijn de volgende passages van bovenvermelde artikelen van het Landsbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past de beoordelingsnormen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de score onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past de beoordelingsnormen en de regels voor het bepalen van de score toe die zijn gegeven door het ETE (Examenbureau).
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten die geen gehele getallen zijn, of een score minder dan 0 zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend, in overeenstemming met het beoordelingsmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het beoordelingsmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het beoordelingsmodel;

- 3.4 indien slechts een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan een voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd worden, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg of afleiding of berekening ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend tenzij in het beoordelingsmodel anders is aangegeven;
 - 3.7 indien in het beoordelingsmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord of onderdeel van dat antwoord;
 - 3.8 indien in het beoordelingsmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, hoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.
- 4 Het juiste antwoord op een meerkeuzevraag is de hoofdletter die behoort bij de juiste keuzemogelijkheid. Voor een juist antwoord op een meerkeuzevraag wordt het in het beoordelingsmodel vermelde aantal punten toegekend. Voor elk ander antwoord worden geen scorepunten toegekend. Indien meer dan een antwoord gegeven is, worden eveneens geen scorepunten toegekend.
 - 5 Een fout mag in de uitwerking van een vraag maar een keer worden aangerekend, tenzij daardoor de vraag aanzienlijk vereenvoudigd wordt en/of tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 6 Een zelfde fout in de beantwoording van verschillende vragen moet steeds opnieuw worden aangerekend, tenzij in het beoordelingsmodel anders is vermeld.
 - 7 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een examen of in het beoordelingsmodel van het examen een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof examen en beoordelingsmodel juist zijn. Hij dient de fout of onvolkomenheid wél mede te delen aan het ETE. Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het beoordelingsmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden door het ETE.
 - 8 Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.
 - 9 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.
Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.
De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer. Dit cijfer kan afgelezen worden uit omzettingstabellen die beschikbaar worden gesteld na bepaling van de definitieve cesuur door het ETE.

3 Vakspecifieke regels

Voor dit centraal schriftelijk examen Mens en Maatschappij TKL eerste tijdvak 2022 kunnen maximaal 49 scorepunten worden behaald. Het examen bestaat uit 48 vragen.

4 Beoordelingsmodel

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Aan het juiste antwoord op een meerkeuzevraag wordt 1 scorepunt toegekend.

Vincent en zijn hobby

1 B

2 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- voor vervulling van economisch nut
- voor vervulling van psychisch nut
- het zorgt voor structuur in het leven
- door betaald werk uit te voeren kan hij voorzien in zijn levensonderhoud

3 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- De opleiding van de dierenarts heeft langer geduurd dan die van de receptioniste.
- De dierenarts heeft meer verantwoordelijkheden dan de receptioniste.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Chez Sylvio

4 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- De formele verhoudingen staan vastgelegd op papier.
- Het is een verdeling van de functies, taken, bevoegdheden en rollen van de verschillende werknemers.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

5 A

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

6 maximumscore 2

Twee van de volgende antwoorden, elk voor een punt:

- inspraak
- overleg
- discussie
- medezeggenschap
- begrip voor zijn werknemers
- ruimte voor zelfstandigheid

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

7 maximumscore 1

de groep buitenlanders / allochtonen / migranten

Nala Juice Company

8 maximumscore 1

vakbond

9 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Het verstrekken van subsidies aan werkgevers (om lonen door te betalen / te garanderen).
- Aanpassingen aanbrengen in het salaris.
- Uitstel van het betalen van belasting.
- Een bemiddelaar aanwijzen die tussen beide partijen kan onderhandelen.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

10 D

11 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Op het internet reageren op vacatures.
- Sollicitatiebrieven sturen naar bedrijven die vacatures hebben geplaatst in de krant.
- Open sollicitatiebrieven schrijven naar bedrijven waar ze zouden willen werken.
- Inschrijven bij een uitzendbureau.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Toerisme en Covid-19

12 C

13 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- De overheid zal minder (inkomsten) deviezen krijgen.
- Veel mensen zullen werkloos worden.
- Overheid moet meer geld gaan uitgeven aan uitkeringen.
- Overheid krijgt minder belastingen binnen.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

14 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Zorgen dat alle attracties gemakkelijk bereikbaar zijn door het wegennet te verbeteren.
- Duidelijke richtingsborden plaatsen zodat toeristen de attractie gemakkelijker kunnen vinden.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

15 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- klantvriendelijk zijn
- stressbestendig zijn
- beheersing basistalen
- geduld hebben

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

16 A

Zuid-Korea

17 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Als een persoon/ groep personen alle beslissingen in een land neemt.
- Als het volk geen invloed heeft op het bestuur in een land.
- Als de grondrechten in een land niet gerespecteerd worden.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

18 **maximumscore 1**

Aansluiten bij een politieke partij om zich verkiesbaar te stellen.

19 **maximumscore 1**

Dat de ministers verantwoordelijkheid schuldig zijn aan het parlement.

Andere (anders geformuleerde) antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

20 **A**

Arbeidsovereenkomst

21 **B**

22 **maximumscore 1**

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Zij kan haar werkgever wijzen op de punten die onder de primaire arbeidsvoorwaarden vallen.
- Zij kan haar vakbond vragen om als tussenpersoon op te treden tussen haar en haar werkgever.
- Zij kan een klacht indienen bij de personeelsafdeling van haar werk.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

23 **B**

24 **D**

25 **maximumscore 1**

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- gehoorzaamheid aan de wet
- werktijden /pauze/vrije dagen respecteren van werknemers.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Zoom in tweevoud

- 26 C
- 27 **maximumscore 1**
democratische
- 28 **maximumscore 1**
op het gebied van vrijetijdsbesteding
- 29 A

Bedrijven en reclame

- 30 C
- 31 **maximumscore 1**
Vaak zijn de reclameopbrengsten de enige inkomstenbron.
- Andere (anders geformuleerde) antwoorden ter beoordeling van de examinerator.*
- 32 **maximumscore 1**
Een voorbeeld van een juist antwoord:
- Hij moet een scheiding maken tussen feiten en meningen.
 - Hij moet letten op zijn keuze van woorden en beelden.
 - Hij moet hoor en wederhoor toepassen.
 - Hij moet gebruikmaken van meer dan één bron.
- Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.*

La Femme

- 33 **maximumscore 1**
vrouwen
- 34 B
- 35 C

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

Demonstratie

36 B

37 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Uitvoeren van de plannen van het regeerakkoord.
- Met wetsvoorstellen komen.
- Begroting opstellen en aanpassen.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

38 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- actief kiesrecht.
- geheim stemmen

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Verkiezingen op Curaçao

39 B

40 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Een politieke partij oprichten of er lid van worden.
- Een politieke partij om hulp vragen.
- Een belangen- of actiegroep oprichten of er lid van worden.
- Een belangen- of actiegroep om hulp vragen.
- Indienen van een klacht of bezwaar bij de regering of het parlement.
- Gebruikmaken van het spreekrecht tijdens een openbare bijeenkomst.
- Naar de rechter stappen.
- Een verzoek voor een referendum indienen.
- Een handtekeningenactie beginnen.
- Het inschakelen van de media.
- Een klacht over een bestuursorgaan, politicus, ambtenaar, politie indienen bij de nationale ombudsman.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Vraag	Antwoord	Scores
-------	----------	--------

41 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Ze streven bepaalde belangen na.
- Ze proberen druk uit te oefenen op de politieke besluitvorming.
- Het bestaat meestal uit professionelen (en niet alleen uit vrijwilligers).
- Het heeft vaak een structuur en is (meestal) permanent.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

Rayshel en het debat

42 C

43 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

Hij kan

- lid worden van de leerlingenraad.
- klasseoudste worden.
- activiteiten voor de school/leerlingen organiseren.
- actief zijn voor de schoolkrant.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

44 B

45 maximumscore 1

Amnesty international

Nieuwe politieke partij

46 maximumscore 1

Een voorbeeld van een juist antwoord:

- Handtekeningen van 1% van het aantal kiezers bij de vorige verkiezing hebben (meestal 700 handtekeningen).
- Het betalen van een bepaald bedrag als partij bij Ontvanger.

Andere antwoorden ter beoordeling van de examinerator.

47 maximumscore 1

Koning Willem-Alexander / de koning

48 B